

Regelrådet är ett särskilt beslutsorgan inom Tillväxtverket vars ledamöter utses av regeringen. Regelrådet ansvarar för sina egna beslut. Regelrådets uppgifter är att granska och yttra sig över kvaliteten på konsekvensutredningar till författningsförslag som kan få effekter av betydelse för företag.

Skogsstyrelsen
551 83 Jönköping

Yttrande över Skogsstyrelsens förslag till ändringar i föreskrifter (SKSFS 2011:7) till skogsvårdslagen och i skogsvårdsförordningen (1993:1096)

Regelrådets ställningstagande

Regelrådet finner att konsekvensutredningen inte uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Remissen innehåller även förslag till allmänna råd, vilka inte omfattas av Regelrådets granskning.

Innehållet i förslaget

Remissen innehåller förslag till ändringar i Skogsstyrelsens föreskrifter (SKSFS 2011:7) till skogsvårdslagen och i skogsvårdsförordningen (1993:1096).

I föreskrifterna föreslås en sänkning av lägsta tillåtna ålder för förnygringsavverkning i de fyra nordligaste länen med 5-10 år beroende på ståndortsindex. Detta uppges medföra att lägsta tillåtna ålder för bestånd med samma ståndortsindex blir densamma i hela landet.

I föreskrifterna föreslås vidare ett tillägg att när markberedning utförs får den inte vara mer ingripande än vad som behövs för att trygga tillfredsställande återväxt genom att den andel av markytan som påverkas av markberedning begränsas och djupa sår undviks. Det föreslås även ett förtydligande om när samebyar behöver beredas tillfälle till samråd inom renskötselns året-runt-marker.

I skogsvårdsförordningen (1993:1096) föreslås ett förtydligande om vad som avses med skyddsdikning.

Skälen för Regelrådets ställningstagande

Syftet med förslaget

I konsekvensutredningen finns en beskrivning av de olika delarna i remissen, vad förslagen syftar till och vad förslagsställaren vill uppnå. Förslaget om en sänkning av lägsta tillåtna ålder för förnygringsavverkning i de fyra nordligaste länen medför att bestånd med samma ståndortsindex ska kunna avverkas vid samma ålder i hela landet. I konsekvensutredningen uppges att reglernas syfte enligt förarbeten till skogsvårdslagen är att skydda den yngre växande skogen. Nu gällande skillnader i lägsta tillåtna ålder för förnygringsavverkning mellan norra och södra Sverige uppges inte vara motiverade utifrån nuvarande kunskapsläge varför det inte finns skäl till att ha kvar nuvarande regler.

Syftet med det föreslagna tillägget avseende markberedning uppges vara att regeln i kombination med andra föreskrifter om hänsyn ska kunna förhindra markberedning som uppenbart leder till alltför stor miljöpåverkan.

Förslaget till definition av skyddsdikning i skogsvårdsförordningen uppges främst vara ett förtydligande så att det framgår vad som avses med skyddsdikning.

Enligt Regelrådet är beskrivningen av syftet med förslaget och vad förslagsställaren vill uppnå godtagbar.

Alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd

I konsekvensutredningen anges att förslagsställaren inte ser några alternativa lösningar som skulle ge motsvarande effekter som de föreslagna regeländringarna. Förslagsställaren redogör för effekterna om någon reglering inte kommer till stånd och varför de vill genomföra de föreslagna ändringarna. Dock redogörs inte för några alternativa förslag till reglering eller alternativ i regleringen, vilket hade varit önskvärt enligt Regelrådet.

Med ovan nämnda invändning anser dock Regelrådet beskrivningen av alternativa lösningar och effekter av om någon reglering inte kommer till stånd godtagbar.

Förslagets överensstämmelse med EU-rätten

I konsekvensutredningen anges att skogsvårdslagstiftningen i de delar som berörs av ändringarna är nationell lagstiftning och inte en följd av skyldigheter reglerade av Europeiska unionen.

Enligt Regelrådet är beskrivningen av förslagets överensstämmelse med EU-rätten godtagbar.

Särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser

I konsekvensutredningen anges att ingen särskild hänsyn behöver tas när det gäller tidpunkten för ikraftträdande. Förslagsställaren uppger att denne avser att lägga ut information på den egna hemsidan snarast efter beslut om ändrade föreskrifter och allmänna råd, samt att efter beslutet lämna riktad information till de aktörer som kan antas vara mest berörda av ändringarna.

Enligt Regelrådet hade det varit önskvärt om förslagsställaren hade motiverat varför denne anser att några särskilda hänsyn inte behöver tas när det gäller tidpunkten för ikraftträdande.

Enligt Regelrådets bedömning är beskrivningen av behovet av speciella informationsinsatser godtagbar.

Berörda företag utifrån antal, storlek och bransch

I konsekvensutredningen redogörs för hur många skogsägare som finns och hur skogsmarken fördelar sig mellan dessa på ett övergripande plan. Det anges vidare att 50 procent av den produktiva skogsmarksarealen ägs av enskilda ägare, 25 procent av privata aktiebolag, 17 procent av statsägda aktiebolag eller staten och 8 procent av övriga. Sveaskog uppges vara den största skogsägaren med ca 3,1 miljoner hektar skogsmark och även de största privata aktiebolagen uppges ha betydande skogsmarksinnehav, särskilt i norra Sverige.

Därefter redogör förslagsställaren för hur många företag som är verksamma inom skogsbruk och deras andelar inom skogsförvaltning, skogsskötsel och drivning. Företagen uppges omsätta mellan några tiotusentals kronor och flera miljarder. Cirka 3 300 av företagen uppges ha anställd personal.

Antalet skogsentreprenörer uppges uppskattningsvis uppgå till cirka 5 000 företag verksamma inom främst skogsvård och drivning. Totalt antal personer som är verksamma som egenföretagare eller anställda i dessa företag uppges uppgå till totalt cirka 14 000 personer.

Vidare redovisas information om samebyar, som uppges uppgå till 51 st. i landet. Förslagsställaren hänvisar till Sametinget för uppgift om renägare, som uppges uppgå till cirka 5 000 st. Av dessa uppges 2 500 personer ha renskötsel som den huvudsakliga inkomsten. Vidare hänvisas till Sametingets företagsregister för år 2009, då det uppges ha funnits cirka 900 företag. Antalet renar per företag uppgick år 2008 till i medeltal 281 st. Antalet renar per företag uppges vara betydligt lägre i Norrbotten än i Västerbotten och Jämtland.

Vad gäller förslaget om lägsta ålder för förnygringsavverkning anges att detta berör samtliga kategorier av skogsägare i de fyra nordligaste länen samt köpare av virke i dessa län. Vidare beskrivs att antalet brukningsenheter i de fyra nordligaste länen uppgick till cirka 60 000 st. och antalet skogsägare till drygt 74 000 st. enligt Skogsstatistisk årsbok år 2012. Samtliga dessa skogsägare uppges dock inte ha skog i den ålder som omfattas av regeländringarna och troligen kommer endast en begränsad andel av skogsägarna att utnyttja möjligheten att avverka skog vid lägre ålder än tidigare. Det uppges vidare i konsekvensutredningen att de större bolagens agerande kommer att få stor betydelse för utfallet av regeländringen eftersom de äger en betydande andel av den produktiva skogsmarken i de fyra nordligaste länen. Det uppges att enligt Skogsstatistisk årsbok var den totala arealen produktiv skogsmark 2009-2013 (exklusive fridlyst mark) i nämnda län drygt 10,7 miljoner hektar. Av denna areal uppges att cirka 42 procent ägdes av enskilda ägare, cirka 28 procent av privatägda aktiebolag och cirka 30 procent av övriga ägare, främst staten.

I konsekvensutredningen framgår att de större bolagen berörs i stor utsträckning av detta förslag. Enligt Regelrådets bedömning hade det därför varit önskvärt med en uppgift om hur många sådana företag det finns, samt eventuella andra företag som likaså berörs av detta förslag. Det hade också varit önskvärt med ett förtydligande vad som avses med stora företag i detta avseende.

Vad gäller förslaget om markberedning bedöms detta av förslagsställaren beröra ett begränsat antal skogsägare och ett fåtal utförare av markberedning, främst entreprenörer med verksamhet i sydligaste Sverige. I denna del anser Regelrådet att det hade varit önskvärt med en tydligare uppgift om antal berörda företag samt storleken på dessa. Såvitt Regelrådet förstår remissen kan samtliga skogsägare och utförare av markberedning potentiellt påverkas av förslaget.

I konsekvensutredningen anges att förslaget att definiera skyddsdikning berör samtliga kategorier av skogsägare och även utförare av skyddsdikning. Vidare beskrivs att under 2014 inkom närmare 1 500 anmälningar om skyddsdikning till Skogsstyrelsen. Arealen som enligt anmälningarna berördes av åtgärden uppgick enligt konsekvensutredningen till cirka 3 900 hektar. Det uppges att skyddsdikning ofta utförs av entreprenörer. I denna del anser Regelrådet att det, liksom ovan, hade varit önskvärt med en tydligare uppgift om hur många företag som berörs och storleken på dessa.

Enligt Regelrådets bedömning är beskrivningen av berörda företags bransch godtagbar. Beskrivningen av antal berörda företag och dess storlek är på grund av de skäl som anges ovan bristfällig.

Påverkan på berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet

Administrativa kostnader

I konsekvensutredningen anges att ingen av de regleringar som föreslås bedöms medföra en ökad tidsåtgång eller administrativa kostnader för företagen.

Regelrådet har inte funnit några skäl till att ifrågasätta förslagsställarens bedömning. Enligt Regelrådet är därför beskrivningen av de administrativa kostnaderna godtagbar.

Andra kostnader och förändringar i företagens verksamhet

Vid avsnittet om andra kostnader i konsekvensutredningen anges att ett litet antal utförare av markberedning måste anpassa åtgärden så att den blir mindre ingripande men detta bedöms av förslagsställaren inte leda till någon ökad tidsåtgång av betydelse, vare sig i fråga om markberedning eller efterföljande skogsvårdsåtgärder. Vidare anges att förslagsställaren inte ser några andra kostnader eller förändringar av betydelse för de berörda företagen.

Regelrådet har inte funnit några skäl till att ifrågasätta förslagsställarens bedömning av andra kostnader och om berörda företag behöver vidta förändringar i sin verksamhet. Enligt Regelrådet är därför beskrivningen godtagbar.

Påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag

I konsekvensutredningen anges att regleringen inte påverkar konkurrensförhållandena. Enligt Regelrådets bedömning borde förslagsställaren ha angett något närmare om resonemangen kring varför så är fallet. Avsaknaden av en sådan beskrivning är enligt Regelrådet en brist i redovisningen.

Enligt Regelrådets bedömning är beskrivningen av förslagets påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag därför bristfällig.

Regleringens påverkan på företagen i andra avseenden

I konsekvensutredningen anges att regleringen inte ger någon övrig påverkan på företagen. På annan plats i remissen anges att förslaget om att sänka lägsta tillåtna ålder för föryngringsavverkning i de fyra nordligaste länen med 5-10 år är positivt för de företag som berörs.

Enligt Regelrådet hade det varit önskvärt om förslagsställaren angett om företag verksamma inom rennaringen kan komma att behöva vidta förändringar till följd av de ändrade reglerna.

Med ovan nämnda invändning anser dock Regelrådet att beskrivningen av regleringens påverkan på företagen i andra avseenden är godtagbar.

Särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning

I konsekvensutredningen anges att ingen särskild hänsyn behöver tas till små företag vid reglernas utformning. Förslagen om tillåtna avverkningsformer och lägsta tillåtna ålder för föryngringsavverkning uppges innebära mindre regleringar för alla berörda företag i skogsbruket. Förslaget om att begränsa alltför ingripande markberedning uppges behöva gälla alla företag för att få avsedd effekt. Förslaget om skyddsdikning uppges medföra ett förtydligande av nuvarande tillämpning.

Enligt Regelrådets bedömning är beskrivningen av om särskilda hänsyn behöver tas till små företag vid reglernas utformning godtagbar.

Sammantagen bedömning

Som framgår ovan finns det brister i beskrivningen av antal berörda företag och deras storlek, då det inte framgår en specifik uppgift om hur många företag som berörs av förslaget och deras storlek, särskilt avseende förslagen om föryngringsavverkning och markberedning. Likaså finns det brister i beskrivningen av förslagets påverkan på konkurrensförhållanden för företagen. I denna del hade Regelrådet gärna sett att man utvecklat det angivna korta konstaterandet med mer information om hur man kommit fram till ställningstagandet.

Trots att flera avsnitt i konsekvensutredningen beskrivs på ett godtagbart sätt anser Regelrådet att bristerna i konsekvensutredningen, särskilt avseende beskrivningen av hur förslagen om föryngringsavverkning och markberedning kan komma att påverka berörda företag, medför att konsekvensutredningen vid en sammantagen bedömning inte uppfyller kraven enligt 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Regelrådet behandlade ärendet vid sammanträde den 26 augusti 2015.

I beslutet deltog Pernilla Lundqvist, ordförande, Lennart Palm, Leif Melin, Claes Norberg och Marie-Louise Strömgren.

Ärendet föredrogs av Katarina Garinder.

Pernilla Lundqvist
Ordförande

Katarina Garinder
Katarina Garinder
Föredragande